ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 12.5.2025 г.
COM(2025) 238 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на България

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на България

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263, и по-специално член 17 от него,

като взе предвид препоръката на Комисията,

като има предвид, че:

ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

(1) На 30 април 2024 г. влезе в сила реформирана рамка на ЕС за икономическо управление. Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение[1], заедно с изменения Регламент (ЕО) № 1467/97 за прилагането на процедурата при прекомерен дефицит[2] и изменената Директива 2011/85/ЕС на Съвета за бюджетните рамки на държавите членки[3] са основните елементи на реформираната рамка на ЕС за икономическо управление. Рамката има за цел да гарантира устойчивост на обслужването на държавния дълг и устойчив и приобщаващ растеж чрез реформи и инвестиции. Тя насърчава националната ангажираност и има средносрочна насоченост, съчетана с ефективно и съгласувано прилагане на правилата.

(2) Националните средносрочни фискално-структурни планове, които държавите членки представят на Съвета и на Комисията, са в центъра на новата рамка за икономическо управление. Плановете следва да постигат две цели: i) да гарантират, че до края на периода на корекция консолидираният държавен дълг следва правдоподобно низходяща траектория или остава на разумни равнища, както и че бюджетният дефицит се свежда и поддържа под референтната стойност от 3 % от БВП в средносрочен план, и ii) да гарантират осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните

[1] Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L, 2024/1264, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

[3] Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Директива 2011/85/ЕС относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L, 2024/1265, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

трудности, установени в контекста на европейския семестър, и насочени към общите приоритети на ЕС. За тази цел всеки план трябва да съдържа средносрочен ангажимент за план за нетните разходи[4], с който ефективно се установява бюджетно ограничение за срока на плана, обхващащ четири или пет години (в зависимост от нормалната продължителност на законодателния цикъл в държавата членка). Освен това в плана следва да се обясни как държавата членка ще гарантира осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално в специфичните за всяка държава препоръки (включително тези, които се отнасят до процедурата при макроикономически дисбаланси (ПМД), ако е приложимо), и как държавата членка ще изпълнява общите приоритети на Съюза. Периодът за фискална корекция обхваща четири години и може да бъде удължен с до три години, ако държавата членка се ангажира да осъществи набор от подходящи реформи и инвестиции, които отговарят на критериите, определени в Регламент (ЕС) 2024/1263.

(3) След представянето на плана Комисията трябва да оцени дали той отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

(4) По препоръка на Комисията Съветът трябва да приеме препоръка за залагане на плана за нетните разходи на съответната държава членка и, когато е приложимо, одобрява набора от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на фискална корекция.

СЪОБРАЖЕНИЯ ОТНОСНО НАЦИОНАЛНИЯ СРЕДНОСРОЧЕН ФИСКАЛНО-СТРУКТУРЕН ПЛАН НА БЪЛГАРИЯ

(5) На 27 февруари 2025 г. България представи своя национален средносрочен фискално-структурен план на Съвета и на Комисията. Представянето се състоя след две удължавания на крайния срок, посочен в член 36 от Регламент (ЕС) 2024/1263, както беше договорено с Комисията с оглед на причините, посочени от България, а именно необходимостта графикът на представянето да бъде съгласуван с политическия цикъл, което би дало възможност на България да представи план, основан на солиден политически ангажимент.

Процес преди представянето на плана

(6) Преди да представи своя план, България поиска техническа информация[5], която Комисията предостави на 24 януари 2025 г. и публикува на 27 февруари 2025 г.[6]

---

[4] Нетни разходи съгласно определението в член 2 от Регламент (ЕС)2024/1263, а именно публичните разходи след приспадане на: i) разходите за лихви, ii) дискреционните мерки по отношение на приходите, iii) разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, iv) националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, v) цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и vi) еднократните и други временни мерки.

[5] Предварителните насоки, предадени на държавите членки и на Икономическия и финансов комитет, включват техническа информация i) със и без удължаване на периода на корекция (съответно 4 и 7 години) и ii) със и без механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит. Те включват и основните начални условия и основните допускания, използвани в средносрочната рамка на Комисията за прогнозиране на държавния дълг. Техническата информация е изчислена въз основа на методиката, описана в Обзора на Комисията за устойчивостта на обслужването на дълга от 2023 г. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Тя се основава на прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. и нейното средносрочно удължаване до 2033 г., а дългосрочният растеж на БВП и разходите, свързани със застаряването на населението, са в съответствие

Техническата информация показва равнището на структурното първично салдо през 2028 г., което е необходимо, за да се гарантира поддържането на дефицита на консолидирания държавен бюджет под 3 % от БВП в средносрочен план, а консолидираният държавен дълг да остане под 60 % от БВП в средносрочен план, при липсата на допълнителни бюджетни мерки след четиригодишния период на корекция. Средносрочният период се определя като период от десет години след края на периода на корекция. Техническата информация беше изготвена и предадена на държавите членки при два сценария: сценарий, включващ съгласуваност с механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит в съответствие с член 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2024/1263, и сценарий без този механизъм. В техническата информация за България се посочва, че за да се спазят приложимите фискални правила през период на корекция от 4 години и въз основа на допусканията на Комисията, структурното първично салдо следва да възлиза на най-малко 2,1 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.) в сценария без механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит, както е посочено в таблицата по-долу. За сведение, като се има предвид и механизмът за гарантиране на устойчивостта при дефицит, структурното първично салдо ще възлиза на най-малко 0,9 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). Механизмът за гарантиране на устойчивостта при дефицит обаче не е изискване за България.

Таблица 1: Техническа информация, предоставена от Комисията на България

Последна година от периода на корекция	2028 г.
Минимална стойност на структурното първично салдо (% от БВП), сценарий без механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит	-2,1
Само за информация: Минимална стойност на структурното първично салдо (% от БВП), сценарий с механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит	-0,9

Източник: Изчисления на Комисията.

(7) В съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) 2024/1263 от септември до октомври 2024 г. и от януари до февруари 2025 г. България и Комисията проведоха технически диалог[7]. Диалогът беше съсредоточен върху плана за нетните разходи, предвиден от България, и основните му допускания (по-специално потенциалния растеж и инфлацията), както и върху предвиденото осъществяване на реформи и инвестиции в отговор на основните предизвикателства, установени в контекста на европейския семестър, и общите приоритети на Съюза за

със съвместния доклад на Комисията и Съвета от 2024 г. относно застаряването на населението (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

[6] https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#bulgaria

[7] Диалогът беше прекъснат, за да се съгласува графикът за представяне на плана с политическия цикъл и да се даде възможност на България да представи план, основан на солиден политически ангажимент.

справедлив, екологичен и цифров преход, социална и икономическа устойчивост, енергийна сигурност и изграждане на отбранителни способности.

(8) През февруари 2025 г. в съответствие с член 11, параграф 3 и член 36, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/1263 съгласно информацията, предоставена от България в нейния план, България проведе процес на консултации с гражданското общество, социалните партньори, регионалните органи и други заинтересовани страни. Според информацията, предоставена от България в нейния план, планът е бил предмет на консултация с широк кръг заинтересовани страни — от социални партньори до представители на гражданското общество, академичните среди, бизнес организациите и неправителствените организации.

(9) Планът бе приет от Министерския съвет на България на 26 февруари 2025 г. и изпратен на Народното събрание на Република България.

Други свързани процеси

(10) На 21 октомври 2024 г. Съветът отправи към България поредица от специфични за държавата препоръки (СДП) в контекста на европейския семестър[8].

(11) На 25 февруари 2025 г. България представи искане за оценка на конвергенцията съгласно член 140, параграф 1 от ДФЕС с оглед на евентуалното влизане в еврозоната на 1 януари 2026 г. В оценката на Комисията, публикувана на 4 юни 2025 г., също бе взет предвид критерият за публичните финанси.

(12) На 2 май 2025 г. България поиска задействането на националната клауза за дерогация, за да бъдат поети по-високите разходи за отбрана, в съответствие с член 26, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2024/1263 и след съобщението на Комисията (C(2025)2000 final) от 19 март 2025 г.

ОБОБЩЕНИЕ НА ПЛАНА И НА НЕГОВАТА ОЦЕНКА ОТ КОМИСИЯТА

(13) В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Комисията оцени плана, както следва:

Контекст: макроикономическа и фискална ситуация и перспектива

(14) Икономическата активност в България нарасна с 2,8 % през 2024 г. благодарение на частното потребление. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. реалният БВП се очаква да нарасне с 2,9 % през 2025 г. с увеличаването на износа и на публичните инвестиции. През 2026 г. се очаква реалният БВП да нарасне с 3 %, тъй като инвестициите се ускоряват допълнително, а други компоненти на търсенето поддържат стабилни темпове на растеж. През прогнозния период (т.е. 2025—2026 г.) се очаква растежът на потенциалния БВП в България да остане относително силен, макар с тенденция към спад, което се дължи на големите инвестиции, частично компенсирани от неблагоприятни демографски тенденции. Равнището на безработица беше 4,2 %

[8] Препоръка на Съвета от 21 октомври 2024 г. относно икономическата, бюджетната, трудовата и структурната политика на България (ОВ C, C/2024/6809, 29.11.2024 г.).

през 2024 г. и според прогнозите на Комисията ще възлиза на 4 % през 2025 г. и 3,8 % през 2026 г. Очаква се инфлацията (дефлаторът на БВП) да намалее от 6,5 % през 2024 г. до 2,3 % през 2025 г. и 2,8 % през 2026 г.

(15) Що се отнася до фискалната динамика, през 2024 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет на България възлизаше на 3 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква той да достигне 2,8 % от БВП през 2025 г. и, при условие че политиката остане непроменена, да остане 2,8 % през 2026 г. Прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. не включва проектобюджета на България за 2025 г., който Народното събрание прие на 21 март 2025 г. В края на 2024 г. консолидираният държавен дълг беше 24,1 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. съотношението на дълга към БВП се очаква да спадне до 23,1 % от БВП в края на 2025 г. и отново да се увеличи на 24,5 % в края на 2026 г. Във фискалната прогноза на Комисията не се вземат предвид самите политически ангажименти в средносрочните планове, докато те не бъдат подкрепени от надеждно обявени и уточнени в достатъчна степен конкретни мерки на политиката.

План за нетните разходи и основни макроикономически допускания в плана

(16) Националният средносрочен фискално-структурен план на България обхваща периода 2025—2028 г. и представя фискална корекция в продължение на четири години.

(17) Планът съдържа цялата информация, изисквана съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

(18) В плана се поема ангажимент по отношение на плана за нетните разходи, посочен в таблица 2, което съответства на среден ръст на нетните разходи от 4,9 % през годините 2025—2028. Техническата информация (при допускане за линеен план за корекции) съответства на среден ръст на нетните разходи от 5,1 % през периода на корекция (2025—2028 г.) Отчита се, че планът за нетните разходи, за който е поет ангажимент в плана, води до структурно първично салдо от -1,8 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). Това е над минималното равнище на структурното първично салдо от -2,1 % от БВП през 2028 г., предоставено от Комисията в техническата информация от 24 януари 2025 г.[9]

Таблица 2: План за нетните разходи и основни допускания в плана на България

[9] В сценария без механизма за гарантиране на устойчивостта при дефицит.

	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	Средно за периода на валидност на плана 2025—2028 г.
Ръст на нетните разходи (годишно, в %)	6,2	4,9	4,4	4,0	4,9
Ръст на нетните разходи (кумулативно, от базовата 2024 г., в %)	6,2	11,4	16,3	21,0	n.a.
Растеж на потенциалния БВП (%)	2,8	2,6	2,5	2,4	2,6
Инфлация (ръст на дефлатора на БВП) (%)	3,9	2,6	2,3	2,1	3,5

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на България и изчисления на Комисията.

Отражение на ангажиментите в плана по отношение на нетните разходи върху консолидирания държавен дълг

(19) Ако се реализират заложените в плана допускания и поетият ангажимент за плана за нетните разходи, в съответствие с плана консолидираният държавен дълг постепенно ще нарасне през периода на корекция от 24,2 % от БВП през 2024 г. до 30,8 % от БВП в края на периода на корекция съгласно таблицата по-долу. В средносрочен план, което означава 10 години след края на периода на корекция, това би могло да означава постепенно нарастване на консолидирания държавен дълг до 45,3 % през 2038 г.

Таблица 3: Динамика на консолидирания държавен дълг и на салдото по държавния бюджет в плана на България

	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2038 г.
Държавен дълг (% от БВП)	24,2	25,8	27,4	29,1	30,8	45,3
Салдо по държавния бюджет (% от БВП)	-3,0	-3,0	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9

(1) Източник: Средносрочен фискално-структурен план на България

Така според плана консолидираният държавен дълг ще остане доста под референтната стойност по Договора от 60 % от БВП в средносрочен план. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания

планът за нетните разходи, представен в плана, е в съответствие с изискването за дълга, посочено в член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Отражение на ангажиментите в плана по отношение на нетните разходи върху салдото по консолидирания държавен бюджет

(20) Въз основа на плана за нетните разходи и допусканията в плана през периода на корекция дефицитът по консолидирания държавен бюджет ще намалее леко до 2,9 % от БВП. Така според плана салдото по консолидирания държавен бюджет няма да надвиши референтната стойност от 3 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). В допълнение, през десетте години след периода на корекция (т.е. до 2038 г.) бюджетният дефицит няма да надвиши 3 % от БВП. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания планът за нетните разходи, представен в плана, е в съответствие с критерия за дефицита, посочен в член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Макроикономически допускания в плана

(21) Планът се основава на набор от допускания, които се различават от допусканията на Комисията, предадени на България на 24 януари 2025 г. По-специално в плана се използват различни допускания за шест променливи, а именно отправната точка за структурното първично салдо през 2024 г., растежа на потенциалния БВП, растежа на дефлатора на БВП, отправната точка за съотношението на дълга към БВП през 2024 г., номиналните имплицитни лихвени проценти и корекциите наличности-потоци. По-долу е представена оценка на тези разлики в допусканията. При оценката се взема предвид публикуването на данните за изпълнението за 2024 г. след представянето на плана, с което базовата година на препоръката се измества на 2024 г.

Разликите в допусканията с най-значително въздействие върху средния ръст на нетните разходи са изброени по-долу, заедно с оценка на всяка разлика, разглеждана отделно.

- В плана се допуска структурно първично салдо в размер на -2,5 % от БВП през 2024 г., което е с 0,4 процентни пункта по-ниско от структурното първично салдо, заложено в предходните насоки. Това допринася за по-нисък среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. По-отрицателното допускане за структурното първично салдо, което се изразява в по-голям очакван номинален бюджетен дефицит от 3 % от БВП през 2024 г., отразява последните налични данни за изпълнението на бюджета. Оттогава този резултат за номиналния дефицит през 2024 г. беше потвърден. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.
- В плана се взема предвид, че номиналният имплицитен лихвен процент се е увеличил през 2024 г., и се приема, че той ще остане над равнищата в предишните насоки. Това допринася за по-нисък среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на

Комисията. Лихвените проценти се изчисляват въз основа на действителните лихвени плащания и равнищата на държавния дълг и вземат предвид лихвените проценти по новия дълг, емитиран през 2024 г. и януари 2025 г. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

- В плана се допуска растеж на потенциалния БВП под предишните насоки през 2024 г., но над допусканията на Комисията за периода 2025—2033 г., което ще доведе до среден растеж на потенциалния БВП от 2 % през 2025—2038 г. в сравнение с 1,9 % в предишните насоки. Това допринася за леко по-висок среден ръст на нетните разходи (с около 0,1) през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. България заявява в своя план, че разликата се обяснява в голяма степен с комбинацията от по-високи равнища на участие на пазара на труда и увеличение на инвестициите, особено в публичния сектор. Предварителните данни за заетостта за 2024 г. сочат, че тя е по-висока от предвидената в прогнозата на Комисията от есента на 2024 г., което предполага, че отклонението в приноса на заетостта за потенциалния растеж е оправдано. Допускането за публичните инвестиции в плана се основава изцяло на политиката и изглежда в съответствие с насоките на политиката, потвърдени и в приетия бюджет за 2025 г. Като цяло отклонението въз основа на тези два фактора се счита за обосновано.
- В плана се допуска растеж на дефлатора на БВП от 6,4 % през 2024 г., с 1,6 процентни пункта над предварителните насоки, който ще остане над допусканията на Комисията през 2025 г. и след това ще спадне под стойността в предварителните насоки за 2026 г. Това допринася за леко по-висок среден ръст на нетните разходи (с около 0,1) през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията. По-високият дефлатор на БВП през 2024 г. е оправдан от последните данни от националните сметки, които показват по-голямо увеличение на дефлатора на БВП през 2024 г. в сравнение с допусканията на Комисията. През 2025 г. отклонението от предходните насоки може да се обясни с ефекта на пренасяне от по-високия дефлатор на БВП през втората половина на 2024 г. Що се отнася до 2025 г., нито допусканията на Комисията, нито българският план отчитат напълно възстановяването на ставките на ДДС за хляб, брашно и ресторантьорски услуги, покачването на цените на електроенергията за домакинствата и други увеличения на цените през януари 2025 г. Отразяването на тези тенденции би довело до по-висок среден ръст на нетните разходи през периода на корекция. Що се отнася до 2026 г., по-ниският дефлатор на БВП в плана, в сравнение с предишните насоки, се дължи на допускането за по-умерено увеличение на заплатите. По-малките увеличения на заплатите за 2026 г. в плана отразяват предполагаемите по-високи проценти на участие, които са оправдани от по-високите регистрирани равнища на участие за 2024 г. в сравнение с предишните насоки. Следователно допусканията за по-висок дефлатор на БВП през 2024 г. и 2025 г. и за по-нисък дефлатор на БВП през 2026 г. се считат за надлежно обосновани.

Оставащите разлики в допусканията за дълга и корекциите наличности-потоци и последните данни за съответните макрофискални показатели не оказват значително въздействие върху средния ръст на нетните разходи в сравнение с допусканията на Комисията.

Взети заедно, всички разлики в допусканията водят до по-нисък среден ръст на нетните разходи в плана, отколкото средния ръст на нетните разходи, посочен в техническата информация.

Комисията ще вземе под внимание горепосочената оценка на допусканията в плана в бъдещите оценки на съответствието с плана за нетните разходи.

Фискална стратегия в плана

(22) Съгласно индикативната фискална стратегия в плана ангажиментите за нетните разходи ще бъдат изпълнени главно чрез дискреционни мерки за увеличаване на приходите. Що се отнася до приходите, мерките за подобряване на спазването и предотвратяването и борбата с данъчните измами и отклонението от данъчно облагане са сред основните елементи в подкрепа на фискалните цели. Очаква се допълнителните мерки по отношение на приходите да доведат до увеличаване на социалноосигурителните вноски, включително увеличаване на прага на максималния осигурителен доход и планирани увеличения на прослуженото време за пенсиониране. И накрая, в плана се говори за планирани увеличения на акцизите върху тютюна и тютюневите изделия. Няма значителни мерки за консолидация по отношение на разходите, а се планират допълнителни увеличения в съответствие с последните тенденции.

(23) Спецификата на мерките на политиката, които следва да бъдат приети, се потвърждава или коригира и определя количествено в годишните бюджети. Някои мерки бяха уточнени в бюджета за 2025 г., приет от Народното събрание на 21 март 2025 г., докато други се очаква да бъдат потвърдени в предстоящите бюджети. Мерките, планирани за 2025 г., включват, по отношение на приходите, увеличаване на максималния осигурителен доход, увеличаване на ставката на акциза върху тютюна и тютюневите изделия, както и премахване на намалените ставки на ДДС за различни категории стоки и услуги. По отношение на разходите са планирани увеличения на заплатите в областта на отбраната и за персонала в бюджетните организации. Планира се увеличение на разходите за пенсии, свързано, наред с другото, с увеличаването на броя на новоотпуснатите пенсии и на добавките към пенсиите. Същевременно има рискове за изпълнението на индикативната фискална стратегия в плана поради обща липса на подробности относно структурата на индикативната стратегия, слабата предвидимост на приходите, произтичащи от мерките за борба с отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци, както и разчитането на *ad hoc* източници на финансиране, като например дивиденти от държавни предприятия.

Намерения за реформи и инвестиции в плана в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и насочени към общите приоритети на Съюза

(24) В плана се описват намеренията на политиката по отношение на реформи и инвестиции в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално специфичните за държавата препоръки, и насочени към общите приоритети на ЕС. Планът включва над 120 реформи и инвестиции, насочени към изпълнението на общите приоритети на ЕС, 60 от които се подпомагат финансово по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост, а 40 — от фондовете на политиката на сближаване (МФР)[10].

[10] Позоваванията в българския средносрочен фискално-структурен план отразяват действащия понастоящем план за възстановяване и устойчивост. Българското правителство възнамерява да представи

Реформите и инвестициите в плана се основават и на съществуващ правителствен стратегически документ „Национална програма за развитие България 2030“.

Що се отнася до общия приоритет за справедлив екологичен и цифров преход, включително целите в областта на климата, определени в Регламент (ЕС) 2021/1119, планът включва няколко мерки, групирани по функции на политиката, като например насърчаване на транспортната свързаност, енергетиката, насърчаване на цифровизацията, укрепване на образованието, уменията и заетостта, водоснабдяването и пречистването на отпадъчните води, както и климата, околната среда и селското стопанство. Реформите и инвестициите, включени в плана, имат за цел да отговорят, наред с другото, на специфичните за държавата препоръки относно енергийната ефективност, отправени през 2022 г. и 2023 г., относно енергийната ефективност и социалното приобщаване и закрила, отправени през 2023 г. и 2024 г., относно енергията от възобновяеми източници, инфраструктурата и мрежите, отправени през 2019 г., 2020 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г., относно научните изследвания и иновациите и регионалното развитие и местните обществени услуги, отправени през 2019 г., относно транспорта и регионалното развитие, отправени през 2019 г., 2020 г., 2023 г. и 2024 г., относно уменията, професионалното образование и обучение и ученето за възрастни, отправени през 2019 г., 2020 г., 2023 г. и 2024 г.

(25) Що се отнася до общия приоритет за социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права, планът включва няколко реформи и инвестиции, обхващащи различни области на политиката — от устойчивите публични финанси, икономиката и бизнес средата, укрепването на правосъдието, управлението и финансовата почтеност, засилването на транспортната свързаност, енергетиката, насърчаването на здравеопазването и социалното приобщаване, образованието, уменията и заетостта. Реформите и инвестициите, включени в плана, имат за цел да отговорят, наред с другото, на специфичните за държавата препоръки относно здравеопазването, отправени през 2019 г. и 2020 г., относно политиките на пазара на труда, приети през 2019 г. и 2020 г., относно образованието, недискриминацията и равните възможности, отправени през 2020 г. и 2024 г., относно достъпа до финансиране и финансирането за растеж, отправени през 2020 г., относно бюджетната рамка и фискалното управление, отправени през 2020 г., 2022 г. и 2023 г., относно бедността и социалното приобщаване, отправени през 2019 г., 2020 г., 2023 г. и 2024 г., относно бизнес средата, отправени през 2019 г. и 2020 г., относно енергията от възобновяеми източници, инфраструктурата и мрежите, отправени през 2019 г., 2020 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г., относно транспорта и регионалното развитие, отправени през 2019 г., 2020 г., 2023 г. и 2024 г., относно данъчната администрация, отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци, отправени през 2019 г.

(26) Що се отнася до общия приоритет за енергийна сигурност, планът включва реформи и инвестиции, които осигуряват енергийна независимост и едновременна декарбонизация на енергийния сектор. Планът включва реформи за насърчаване на приемането на пазарни принципи в енергийния сектор,

---

искане за преразглеждане на своя план за възстановяване и устойчивост съгласно член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241, както и искане за добавяне на глава за REPowerEU.

включително чрез либерализиране на пазара на електроенергия, реформи и инвестиции за разграничаване на доставките и подобряване на връзките със съседните държави, както и за насърчаване на производството и съхранението на енергия от възобновяеми източници. Реформите и инвестициите, включени в плана, имат за цел да отговорят, наред с другото, на специфичните за държавата препоръки относно енергията от възобновяеми източници, инфраструктурата и мрежите, отправени през 2019 г., 2020 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г., относно енергийната ефективност, отправени през 2022 г. и 2023 г., относно енергийната ефективност и социалното приобщаване и закрила, отправени през 2023 г. и 2024 г. Планът не включва мерки за изпълнение на специфичните за държавата препоръки от 2019 г. относно модернизирането на корпоративното управление на държавните предприятия и мерки за изпълнение на специфичните за държавата препоръки от 2019 г. и 2020 г. относно ефективния надзор и прилагане на рамката за борба с изпирането на пари. Те обаче са обхванати от мерки по ПВУ и ангажименти, поети след присъединяването към ERMII. Планът също така не включва мерки за изпълнение на специфичните за държавата препоръки от 2019 г. за налагане на надзор на групово равнище в небанковия финансов сектор и за преодоляване на структурните слабости в сектора на автомобилното застраховане.

(27) Що се отнася до общия приоритет за отбранителните способности, планът включва инвестиции в модернизацията и придобиването на нови военни способности в съответствие с инвестиционната програма в областта на отбраната — план, приет от Народното събрание и обхващащ времеви хоризонт до 2032 г.

(28) В плана се предоставя информация относно съгласуваността и когато е целесъобразно, взаимното допълване с фондовете на политиката на сближаване и ПВУ на България. В плана се прави подходящо позоваване на мерките, включени в ПВУ, МФР, и се предлагат някои допълнителни мерки, които се финансират на национално равнище.

(29) В плана се прави преглед на нуждите от публични инвестиции на България, свързани с общите приоритети на ЕС. Що се отнася до общия приоритет на ЕС за справедлив екологичен преход, включително съгласуваност с европейското законодателство в областта на климата, в плана се установяват нуждите от инвестиции, свързани с петте приоритетни области, определени в интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г., изготвен съгласно Регламент 2018/1999, а именно: 1) декарбонизация, 2) енергийна ефективност, 3) енергийна сигурност, 4) вътрешен енергиен пазар и 5) научни изследвания, иновации и конкурентоспособност. Освен това в плана се посочват нуждите от инвестиции, свързани с адаптирането към изменението на климата. Що се отнася до нуждите от инвестиции за социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права, в плана се определят нуждите от инвестиции в областта на образованието, уменията, заетостта, достъпа до здравеопазване, социалните услуги и дългосрочните грижи, равенството между половете и прилагането на Европейската гаранция за децата. Що се отнася до общия приоритет на ЕС за енергийна сигурност, в плана се посочват нуждите от инвестиции за диверсифициране на източниците и маршрутите за доставка на природен газ, включително чрез разработване на инфраструктурата; други нужди засягат водноелектрическите централи и плаващите електроцентрали, използването на биомаса за производство на

електроенергия и капацитета за съхранение на електроенергия. Що се отнася до общия приоритет на ЕС за изграждане на отбранителни способности при необходимост, в плана се посочват нуждите от инвестиции в модернизацията на въоръжените сили на страната.

Заключение от оценката на Комисията

(30) Като цяло Комисията е на мнение, че планът на България изпълнява изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

(31) В съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Съветът следва да препоръча на България плана за нетните разходи, определен в плана, с начало от 2025 г.

ПРЕПОРЪЧВА на БЪЛГАРИЯ

Да гарантира, че ръстът на нетните разходи не надвишава максималните стойности, установени в приложение I към настоящата препоръка.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Максимални темпове на растеж на нетните разходи
(годишен и кумулативен темп на растеж в номинално изражение)
България

Години		2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Темпове на растеж (%)	Годишен	6,2	4,9	4,4	4,0
	Кумулативен (*)	6,2	11,4	16,3	21,0

(*) Кумулативните темпове на растеж се изчисляват въз основа на базовата година 2024. Кумулативните темпове на растеж се използват при годишния мониторинг на последващото съответствие в контролния общ баланс.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател